

Turčija bo ostala zvesto ob strani Velike Britanije, pa naj pride karkoli

Turško časopisje svari Jugoslavijo, naj se nikar ne ukloni
osišču, da je ne zadene usoda Bolgarije. — Turška
vlada je hladna napram sirenskim
glasovom Nemčije.

Iz življenja naših ljudi po Ameriki

Pittsburgh, Pa. — Pevsko
društvo "Prešeren" bo v nede-
lno popoldne dne 30. marca pro-
stovolno v Slovenskem domu 30-
letno svojega obstanka z ve-
likim pevskim koncertom. So-
delovali bodo pevski zbori iz
vseh okolišnin kot Johnstown,
Akron, West Newton, Am-
bridge, itd. Podroben program
bo bil razglašen v prihodnjih
dneh. Torej rojaki iz mesta in so-
okolice, ki ste ljubitelji
pevanja, se vabijo na koncert, ki
ga bo priložnost za obilno srečanje
in pridruženje v obilnem številu.
Vabljeni so tudi vsi, ki želijo
sodelovati pri prireditvi koncerta.

Pittsburgh, Pa. — V nedeljo
dne 23. februarja je v
Pittsburgh Hospital po enome-
dni bolezni za večno zatisnil
oči znani in splošno pri-
jazen rojak Frank Stefančič
št. 51, in Carnegie ceste. Rojen
bil pred 53 leti v vasi Trep-
ni pri Ilirski Bistrici, sem pa
dospel leta 1913.
Zaposlen je bil dolga leta pri
Pittsburgh Oil Works Co., kjer
je prav gotovo nakopal tudi
zlat. Tu ostavlja žalostno
otavo ter 2 sinova in eno hčer,
stari domovini pa brata in se-
ro (še še živijo). Bil je član
N.P.Y. št. 118. Bodi mu blag
spomin.

Calumet, Mich. — Tukaj je 21.
februarja preminula rojakinja
Mary Lakner. Pokojna je bila
članica National Benefit Socie-
ty. Doma je bila v vasi Zagozo-
va, fara Stari trg v Beli Kraji-
ni. Pokopana je bila 24. febru-
ra v cerkvi sv. Jožefa na
Lorain. O. — Zadnjič je bilo
pogrebno, da je umrla Mrs. Ma-
ria Horvat. Pokojna je bila iz
Kraja, fara sv. Petra v Medji-
breni, Jugoslavija. Njeno de-
lo ime je bilo Belovar.

Milwaukee, Wis. — Iz Gorenjega
pri smrti ob Paki je prišla
na svet, da je tamkaj umrla Fran-
ca Vrabec-Tamše, bivša Mil-
ančanka, in mati pokojnega
Antonia. — K vojakom so od-
šli sledeči slovenski fantje: —
Martin D. Medved (pristo-
je) in Stanley Muhič. Pojde
na vojsko. — Srebrno svatbo
je imela zadnja obhajala zakon-
na Joe Krainz in žena. — V
mestni postelji se je dalj časa
zdravil Antonija Trkaj. — V so-
prijatelju Sheboyganu je rojaki-
na Marie Urbas slavila 84-let-
no svojega rojstva.

Pueblo, Colo. — Pri delu v je-
lovski strolo nogo 19-letnemu
in 19. marca bodo volitve v tu-
jinski jeklarni med Steelwork-
ing Western State Steel Products
Union.

V bolnišnici
V St. Alexis bolnišnici se na-
haja Mrs. Mary Smole iz 506
East 152nd St. Srečno je pre-
živela operacijo in obiski so do-
voljeni. Zelimo ji skorajšnje o-
zdravje.

ANKARA, Turčija, 4. marca.
— Semkaj je prispela danes po-
sebna nemška misija petih mož,
ki je na dramatičen način zago-
tovala turškemu predsedniku, da
Nemčija ne želi ničesar drugega
kot blagor Turčije in da hoče
Nemčija poskrbeti za njen bla-
gobit. Izjava nemške misije pa
je pustila Turčijo hladno in pred-
sednik turške republike je izja-
vil, da bo ostala Turčija ob stra-
ni Anglije, pa naj pride karkoli.
Nemški poslanci so izjavili
turškemu predsedniku, da želi
Nemčija Turčiji samo dobro in
da ji hoče pomagati v vseh ozi-
rih. Nemčija ne želi, da bi se
Turčija zapletla v vojno. Dalje
želi Nemčija, da bi Turčija po-
sredovala za mir v grško-itali-
janski vojni, česar pa Turčija
noče storiti.

Turška vlada je odredila za-
temnitev vseh večjih turških
mest.

Jutri se bo vrnil z letalom v
Moskvo sir Stafford Cripps, an-
gleški poslanik v Moskvi, ki je
prispele semkaj h konferenci z
angleškim ministrom za zunanje
zadeve Anthonyjem Edenom.

ANKARA, 5. marca. — Tur-
ško časopisje je danes objavilo
izjavo Abdulaha Ibn Huseina, e-
mira iz Transjordanije, ki se
glasi:
"Ako bo Turčija napadena, ji
bo prihitel na pomoč ves arabski
svet."

ANKARA, 5. marca. — Tur-
ški oficijelni radio je danes na-
slovil na Jugoslavijo sledeče
svarilo: "Ako se Jugoslavija
pridruži osišču, bi to pomenilo
toliko kot njeno smrt. Glejte
Bolgarijo! Zakaj je ona danes
okupirana? Zato, ker se je pri-
družila osišču. Ista usoda čaka
Jugoslavijo."

Angleži napadli neki norveški otok

Nemško poročilo naznanja,
da so Angleži izvedli bli-
skoviti napad in zajeli ne-
kaj ujetnikov.

BERLIN, 4. marca. — Nem-
ška časopisna agencija nazna-
nja, da so se danes angleške če-
te izkrcale na nekem neimeno-
vanem norveškem otoku, kjer so
zajele nekaj nemških in orve-
ških ujetnikov, nakar so se zo-
pet vkrcale na svoje bojne ladje
ter se odpeljale.

Nemška agencija naznanja,
da so se angleške čete izkrcale
po bombardiranju otoka, nakar
so podvzele nagel napad ter se
po napadu z ujetniki zopet u-
maknile.

Enake napade prirejažo An-
gleži od časa do časa tudi na
krajce na francoski obali, ki je
zasedna po Nemcih.

Prvo nagrado v kontestu
Dolores Kne, 16901 Grove-
wood Ave. in Jimmy Tushar,
1230 East 173rd St. sta dobila
prvo nagrado v kontestu, ki se
je vršil zadnji mesec v Leo's
Cafe na St. Clair Ave. Mladi de-
ček Jimmy je zadel "Ferryboat
Serenade" in mlada Dolores ga
je spremljala na harmoniko. —
Jimmy in Dolores so poznana v
Euclidu pod imenom "Euclid
Sweethearts".

Ameriški Rdeči križ

Od 14. do 29. marca se bo vršila velika kampanja Ameriškega Rdečega križa, v
kateri se bo udeleževala zlasti mladina.
V tej kampanji bo sodelovalo 31.000 šolarjev iz 120 šol v Cuyahoga okraju.
Skupino te mladine vidimo na gornji sliki.

Debata o lend-lease predlogi še vedno traja

Opozicionalci nalašč zavla-
čujejo predlogo, ki pa bo
kljub temu sprejeta.

WASHINGTON, 5. marca. —
Debata radi sprejema lend-lease
predloge se še vedno nadaljuje.
Nastopilo je več senatorjev za
predlog in proti njemu. Nekatere
so trdili, da bo Amerika s
sprejemom te predloge v vojni,
dočim so drugi vztrajali pri svoji
trditvi, da bi totalitarni režim
zavladal vsemu svetu, ako se ne
sprejme predloge za totalitarno
pomoč Angliji.

Vendar pa vlada splošno na-
ziranje, da bo predloga sprejeta
koncem tega tedna. Opozicija pa
zavlačuje sprejem in trdi, da ne
bodo debate končane do srede
tega meseca. Opozicionalci trdi-
jo, da njihova moč tem bolj
raste, čim dalje traja debata in
da ni izključeno, da bo predloga
celo poražena.

Med prvimi amendmenti, ki so
bili stavljeni, je bil amendment
senatorja Ellendarja iz Louisi-
ane, ki je predlagal, da se ne
sme ameriška armada in morna-
rica pošiljati izven ameriške
posesti.

MEHIŠKI DELAVCI PROTI OSIŠČU

MEXICO City. — Eksekutiv-
ni odbor Konference mehiških
delavcev je v svojem letnem po-
ročilu napadel totalitarni sistem
ter izjavil, da bi zmaga osišča
pomenila poraz napredka vsega
sveta.

Seja

Zastopniki in direktorij od Fe-
deracije Jugoslovanskih narod-
nih domov v Ohio so prošeni, da
se udeležijo seje, katere se vrši
v petek 7. marca v Slovenskem
narodnem domu na St. Clair
Ave. ob 8. uri zvečer. — Tajnik.

Kultura

SEJA CITALNICE SND

Redno mesečna seja Citalnice
Slovenskega narodnega doma,
na St. Clair Ave. se vrši nocoj v
navadnih prostorih. Prošeni so
vsi, da se gotovo udeležijo.

JUGOSLAVIJA NA VRSTI

Velika Britanija je danes
prekinila svoje diplomatske
odnošaje z Bolgarijo.

Nemške čete so koncen-
trirane na turški meji, kjer
bodo v dveh dneh "velike
izpremembe," kakor pravi-
jo poročila iz Berlina.

Hitler je pričel izvajati
svoj pritisk na Jugoslavijo,
da jo prisili v osišču.

Dalje zahteva od Turčije,
da se odpove svoji zvezi z
Veliko Britanijo in da se
pridruži osišču. In od Grči-
je zahteva, da preneha s
svojo vojno z Italijo.

Knez Pavle je odšel med
tem v svoj gradič na Bledu,
kjer bo najbrže konferiral
z nekimi visokimi nemškimi
vladnim uradnikom.

Pričakuje se, da se bo Ju-
goslavija uklonila pritisku
osišča. Jugoslavija je danes
obkrožena od vseh strani in
v deželi se smatra, da ne
more Anglija storiti za Ju-
goslavijo ničesar, razen da
izvaja diplomatski pritisk,
ki pa sedaj ne zaleže več.

Angleško poslaništvo v
Beogradu je pozvalo Angle-
že, naj takoj odidejo iz de-
zele.

Nov grob

V torek zjutraj je preminil v
Glenville bolnišnici dobro pozna-
ni rojak Joseph Koncilija v sta-
rosti 56 let. Stanovalec je na 971
East 237th St. Pokojni je bil
doma iz Žužemberka na Dolenj-
skem, odkoder je prišel v Ameri-
ko pred 32. leti. Tukaj zapušača
žalujejo soprogo Paulino, hčer
Ann, poroč. Gilles in sina Jo-
sepha, ki je sedaj lastnik Not-
tingham Dry Cleaning Co. na St.
Clair Ave. To čistilnico je vo-
dil pokojni pred nekaj leti. V
stari domovini pa zapušača se-
stro. Bil je član društva Sloven-
sko dom, št. 6 SDZ, sv. Jožefa,
št. 169 KSKJ, Katoliških borst-
narjev, št. 1317, Kluba Ljubljana.
Bil je delničar Slov. društ-
va na St. Clair Ave. Pogreb se
bo vršil v soboto zjutraj ob 8:15
iz pogrebnega zavoda August F.
Svetek na 478 East 152nd St. v
cerkev sv. Kristine in potem na
sv. Pavla pokopališče. Bodi mu
ohranjen blag spomin, preosta-
lim pa naše sožalje!

Kazanje slik

American Agricultural Che-
mical Co. bo kazala premikajo-
če slike v Oliver Hazard Perry
Community Center v petek 7.
marca ob 8. uri zvečer. Slika bo
"How Does Your Garden Grow?"
Občinstvo je v ljudno vabljeni,
da se udeleži.

Posebnost

Čitajte oglas v današnji šte-
vilki, ki ga ima B. Godec, 16903
Grovewood. Za četrtek in pe-
tek ima posebnosti.

VZAJEMNA OBRAMBA ZEDI- NJENIH DRŽAV IN MEHIKE

Vlada v Washingtonu naznanja, da se vrše
pogajanja za sklenitev pakta
medsebojne obrambe.

OBE VLADI SE ZAVEDATA NEVARNOSTI, KI PRETI
ZAPADNI HEMISFERI

WASHINGTON, 4. marca. —
Državni department naznanja,
da sta vladi Zedinjenih držav in
Mehike v dogovorih glede skup-
ne obrambe obeh dežel. Zedinje-
ne države in Mehika bosta skle-
nili vzajemno obrambni pakt, ki
bo prva tozadevna pogodba, ka-
tero je sklenila naša vlada še s
kako latinsko - ameriško repu-
bliko.

Sodi se, da bosta obe državi
sklenili vzajemno obrambni
pakt, ki bo dal Zedinjenim drža-
vam pravico uporabe mehiških
letalskih in mornariških baz.
Slične pakte bo podpisala Ame-
rika tudi z ostalimi južno in cen-
tralno - ameriškimi republikami.

Mexico City, 4. marca. — Me-
hiška vlada danes uradno na-
znanja, da je v dogovorih z
vlado Zedinjenih držav glede skle-
nitve vzajemnega obrambnega
pakta. Obe vladi se zavedata
resnosti položaja in nevarnosti
vrtanja, prevratnih elementov,
zato sta sklenili, da bosta na-
stopili v skupni obrambi svojih
mej in svojih interesov.

Prelom odnošajev med Bolgarijo in Veliko Britanijo

Z angleškim poslanikom
vred bodo odpotovali iz
dezele tudi belgijski, ho-
landski in poljski posla-
nik.

SOFIJA, 5. marca. — Prelom
diplomatskih odnošajev med Ve-
liko Britanijo in Bolgarijo je do-
ložen za danes ob 10. uri do-
poldne. Prelom teh odnošajev je
označil angleški poslanik v So-
fiji kot prvi korak, ki bo zaple-
tel Bolgarijo v vojno.

Angleški poslanik je izročil
svojo tozadevno noto bolgarske-
mu ministru zunanjih zadev I-
vanu Popovu, od katerega je
zahteval tudi svoje potne liste-
ne.

Angleška vlada je obvestila
svoje državljane v Jugoslaviji,
naj nemudoma odpotujejo iz de-
zele. Naročeno jim je, naj odpot-
tujejo preko Soluna na Grškem
v Istanbul, Turčija.

Pričakuje se, da bodo danes
izročili svoje note bolgarski vla-
di tudi poslani belgijske, Holan-
dske in Poljske in da bodo z an-
gleškim poslaništvom vred od-
potovali v Istanbul.

INDIJSKA ARMADA ŠTEJE 500.000 MOŽ

LONDON. — Iz Delhija se na-
znanja, da šteje indijska arma-
da 500.000 mož, ki se borijo
zdaj ob strani Anglije proti
Nemcem in Italijanom.

ELEKTRIČNI STOL ZA PSE

Za pse in mačke brez gospo-
darjev, ki so jih doslej uničevali
s plinom, so v nemškem mestu
Essenu izdelali električni stol.
Po zahtevi društva za varstvo
živali, smrt v zaplinitenem pro-
storu ni prav lahka, dočim se bo
žival na električnem stolu brez
najmanjših bolečin in neugod-
nosti poslovila od življenja.

Roosevelt opozarja na nevarnost velike krize

Ob devetem letu svojega
predsednikovanja, stoji
predsednik Roosevelt pred
največjo krizo v zgodovi-
ni sveta.

WASHINGTON, 4. marca. —
Predsednik Roosevelt, ki je pri-
šel letos deveto leto svojega
predsednikovanja, je izjavil da-
nes, da stoji Amerika danes
pred večjo krizo kakor je bila o-
na, ki je obstajala pred 9 leti.
Danes je pred nami svetovna, ne
pa domača kriza, je rekel pred-
sednik Roosevelt.

Ko je nastopil predsednik svoj
urad, je bila v Ameriki velika
kriza, in prvo, kar je storil, je
bilo, da je proglasil tako zvani
"bančni praznik." Nato pa je
nova administracija začela izva-
jati svoj "novi deal".
Predsednik je rekel, da stoji
svet pred velikimi problemi, za
katerih rešitev bo potrebno so-
delovanje vseh državljanov A-
merike.

Angleži so zavzeli vso Italijansko Somalijo

Angleške čete prodirajo zdaj
od vseh strani v Etiopijo.

KAIRO, 4. marca. — Itali-
janom v Etiopiji grozi invazija
od vseh strani, ko so Angleži
danes naznanili, da so pričeli
prodirati v Etiopijo iz italijan-
ske Somalije.

Angleži poročajo, da so za-
vzeli dve nadaljni italijanski po-
stojanki, in sicer Iscia Baldo
in Balobutti, ki ležita 170 milj
severno od Mogadiscia, glavne-
ga mesta italijanske Somalije.

Angleška vlada je imenovala
generala Allana Gordona Cu-
ninghama za guvernerja bivše i-
talijanske Somalije.

ITALIJANI PRIZNAVAJO PORAZ

RIM, 5. marca. — Italijanski
časopisi so končno priznali pa-
dec glavnega mesta Somalije
Mogadiscia. Časopisje pravi, da
so se morali Italijani ukloniti
pred veliko angleško premočjo.

Italijansko časopisje priprav-
lja narod na še večje poraze v
Afriki, nakar pa bo sledila ofen-
ziva osišča, s katero bo poraže-
na Anglija.

POLJAKI SE BODO VEŽBALI V KANADI

OTTAWA. — Generalni konzul
Poljske Viktor Poloski je iz-
javil, da je med poljsko in ka-
naddsko vlado dosežen sporazum,
na čigar podlagi se bodo poljski
vojaki vežbali v Kanadi.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexicu, za celo leto	\$6.00
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece
Za Združene države, za celo leto	\$4.50
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:	\$1.50
Za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev
	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

JUGOSLAVIJA IN SITUACIJA NA BALKANU

Jugoslavija je danes, kakor je bila ob priliki grško-italijanske vojne na Balkanu, še izven spora. Glavno težišče položaja na Balkanu je osredotočeno v Bolgariji in Turčiji, zlasti pa v Bolgariji. Tembolj prevladuje mnenje, da mora Jugoslavija tudi v tem novem balkanskem razvoju ostati ob strani. Nemški kakor tudi italijanski tisk poudarja in podčrtava po svojih avtoriziranih voditeljih, da mora Jugoslavija ostati to, kar je Švedska na severu v škandinavskih deželah. To je smisel, ki ga dajejo položaju Jugoslavije na Balkanu tudi danes odgovorni nemški in italijanski državniki. V tem duhu piše tudi jugoslovanski tisk. Ta smisel ustreza v vsem tudi vojaškemu položaju, v katerem je danes Jugoslavija. Ker se ni vojna začela na Balkanu, je bilo takoj vsem vojaškim krogom jasno, da mora Jugoslavija ostati v položaju, v kakršnem je Švedska. Če pogledate danes na evropski zemljevid, se lahko uverite, da so na evropskem kontinentu sedaj samo še trije prostori, ki so ostali svobodni, neodvisni in nedotaknjeni od vojne. To je na Balkanu Jugoslavija, sredi Evrope Švica, a na severu Evrope pa Švedska. Kakor je Švedska potrebna Nemčiji in Rusiji in kakor je Švica potrebna Nemčiji in Italiji, tako je tudi Jugoslavija potrebna Nemčiji in Italiji pa Rusiji. V tej domnevi, da mora Jugoslavija ostati Švedska Balkana, je potemtakem veliko resnice in mnogo tega, kar ustreza resničnemu stanju stvari v današnjem položaju na Balkanu. Ali poleg te trditve je kajpak tudi dosti neznank vojne, ki neprestano traja v Evropi in ki lahko vsak čas podre omenjene domneve.

Balkan je v glavnem prebil dobro zimo. Jugoslavija morda najboljšo. Res je imelo dejstvo, da je vojna paralizirala normalno gospodarsko produkcijo v Evropi, svoj odmev tudi po Jugoslaviji, ki dan za dnem čuti vojne posledice.

Vprašanje prehrane je posebno važno. Zategadelj je vlada morala ustanoviti posebno ministrstvo za prehrano. To ministrstvo mora voditi račune o vprašanju koordinacije in organizacije v zadevi prehrane po vseh krajih širom po deželi. Jugoslavija razpolaga z neenakimi hranilnimi in prometnimi sredstvi. Ker je bil izvoz v Nemčijo letos jako velik, se je to moralo čutiti tudi v deželi. Ali narod prenaša takšna pritrgavanja samo za to, da se obvaruje vojne, najhujše škode, ki more zadeti deželo.

V tem oziru obstaja v Srbiji, na Hrvaškem in v Sloveniji enako popolno sodelovanje vseh odgovornih ljudi v tem, da obvarujejo deželo vojne. Ljudstvo razume to politiko popolnoma. Simpatije hrvaškega naroda do drja. Mačka so se zelo ojačile baš zato, ker se ve, da so vsi njegovi napori danes posvečeni temu, da se Jugoslavija obvaruje vojne.

Knez Pavle, kateremu edinemu se mora pripisati modro vodstvo zunanje politike v smislu tega, da se Jugoslavija obvaruje vojne, uživa simpatije naroda v Jugoslaviji. Njegova politika se ima za resno, modro in razborito politiko. Samo njemu se mora pripisati dejstvo, da je ta politika doslej obvarovala Jugoslavijo vojne. Zunanjo politiko kneza Pavla in drja. Vladka Mačka izvaja dr. Aleksander Cincar-Marković, ki je popravil odnose z Ogrsko in ki daje tej politiki veliko takta in smisla za ravnotežje.

Jugoslavija kot majhna dežela, ki gre samo za tem, da si ohrani narodno, etniško in politično samostojnost, dežela, ki ne išče ničesar, zemlja, ki nima nikakšne revendikacije, niti nacionalne, niti ne teritorialne, in ki so se ji državne aspiracije udeležile s svetovno vojno ter popolnoma rešile s sporazumom med Srbi in Hrvatji, z ustanovitvijo Banovine Hrvatske, prejema povsem mirno ta nmenja, ker misli, da ustrezajo te izjave stanju stvari same. Razen tega ni treba v današnjih razmerah po Evropi in na Balkanu iskati ničesar več. Ono, kar vedo odgovorni krogi, to je da mora Jugoslavija, ki nima prav nobenega razloga za to, da bi se udeležila te vojne, čuvati svojo narodno in politično samostojnost kakor tudi notranjo svobodo.

(Konec prihodnjic.)

UREDNIKOVA POŠTA

POMLADANSKI KONCERT GLASBENE MATICE

Pomlad se nam bliža, narava se prebuja iz zimskega spanja, vse se veseli pomladi, otroci kot starejši. Človek z veseljem opazuje, ko začne drevje zelenati in kadar se prvi tulipani pokažejo iz zemlje, da, resnica je, vse se raduje pomladi.

In ravno tako se radujejo naši pevci. Glasbena Matica bo letos prva odprla pomladansko sezono koncertov in zatem sledijo drugi.

Letošnjo pomlad Ameriški Slovenci se svobodno prepevajo svojo pesem, kakor tudi drugi narodi. Kaj bo do druge pomladi, nihče ne ve, ker so svetovne razmere razburkane kot morje in dosedaj vsi narodi v Ameriki se lahko govorijo svoj jezik in pojo svojo pesem in se lahko počutimo srečne.

Največjo tolažbo najde človek v glasbi. V glasbi je veselje in žalost, vsaka kompozicija ima svoj pomen. Slovenci smo majhen narod a z našimi pesmimi se pa lahko kosamo z drugimi, naše pesmi so krasne in melodiozne. Na primer Sattnerjev oratorij je skrasna skladba, ki je lahko v ponos nam vse, in to se je videlo, ko smo peli ta oratorij.

Organist, ki je za Glasbeno Matico igral orgle, se ni mogel nadejati tej skladbi. Čudno je pač to, da tuji častijo tako skladbo kot je oratorij, med nami je pa bilo toliko nepotrebnega prahu in samo zato, ker je besedilo nabožno. Na Sattnerja, če smo kaj poštene, smo lahko ponosni, in tisti, ki se po dopisih trgajo, kako so kulturni in izobraženi, bi bilo jako priporočljivo, da bi se prvo izobrazili in da bi bili sami bolj tolerantni in ne tako sebični.

Tudi pri tem koncertu bode mo peli krasno Sattnerjevo pesem "Vrbica".

Glasbena Matica bo podala krasen koncert pod vodstvom g. Ivana Zornana. Program je zelo pester. Skladbe na programu so različne, pesmi so nad vse krasne. Slišali boste skladbe, katere je aranžiral tudi g. Zorman.

Vstopnice se dobijo pri vseh članih Glasbene Matice in pri Mrs. Makovec v Slovenskem narodnem domu.

Koncert se vrši 16. marca ob 7:30 uri zvečer v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Članica Glasbene Matice

Iz stare domovine

Lovec se je ponesrečil

Jože Domenik je imel v Bavčici majhno posestvo, poleg tega je bil delal kot rudar v Rablju. Pred dnevi zjutraj je šel z več tovariši na ganize v bovške gozdove. Na stezi pa se mu je okrušil kos skale in je strmoglavil v globino, kjer je obležal mrtev. Bil je znan lovec in najboljši plezalec po vrtočevih pečinah. Štel je 41 let.

V 114 letu starosti je umrl

v Habjancu pri Bjelovarju Ivan Božnjak. Do zadnjega je bil vesel in je rad pripovedoval, kako vse boljše življenje je bilo, ko je bil on še mlad. Na svatovanjih je bil najmanj 500 krat. Vojakov ni služil, ker ga je odkupil kostrun, ki ga je dal županu. V vsa svoja dolga življenja ni bil nikoli bolan.

K samomoru dveh Slovencev v Trogiru

Zadnjič smo poročali o samomoru mladega para iz Slovenije, ki so ga našli mrtvega v neki trogirski restavraciji. Izkazalo se je, da to nista bila Ivan Mušič in Danica Reher, kakor sta se vpisala v knjigo tujcev dotične restavracije, marveč vse kaže, da sta to Jože Matek in njegova zaročenka iz Žirov. Te dni je namreč žirovska občina javila trogirski, da oba že nekaj časa pogrešajo in da sta doma pustila pismo, v katerem je zapisano, da se nikdar več ne bosta vrnila.

Igralka ali mati?

Če so poročene igralka postavljene pred vprašanje, da bi se odločile za družino ali za oder, se neredko odločijo za deske, ki pomenijo svet. Tako je bilo tudi z neko operetno pevko v Filadelfiji.

Zaman jo je mmož vsak dan prosil, naaj bi se posvečala boljšemu in otrokom, ki sta kot enoletno in triletno dekletce rasli brez materine ljubezni. Pevka je imela za takšno prošnjo gluh ušesa. Tedaj se je mož odločil za kaj nenavadno samopomoč.

Ko se je nekega večera zastor spet dvignil, je pevka zagledala v modro nanosti v tem, da

v loži poleg odra moža. Poleg njega je sedela služkinja, ki je imela starejšo hčerko na koleh, enoletno dete pa je sedelo enostavno na ograji lože. Seveda sta otročiča mater pozdravila z veselimi krikli. Ta igra se je ponavljala potem dva tedna vsak večer. Mož je sedel v loži in malčeci se navzlic materinim prošnjam seveda nista mogli premagovati, da bi je ne pozdravljali s klici. Končno se je umetnica vendarle vdala, obrnila je odrh hrbet in postala samo mati.

Sonce - velikanska peč

Večji del materije sestoji iz atomov, ki imajo povprečni premer desetmilijontinke milimetra. Vsak teh atomov predstavlja neznaten planetni sestav, v katerem ima atomsko jedro ulogo sonca a elektroni imajo ulogo planetov. Atomsko jedro je približno 4000 krat težje od vseh elektronov, ki krožijo okrog njega.

Atomi se lahko medsebojno privlačujejo in sestavljajo kemične spojine, lahko pa vplivajo drug na drugega in si medsebojno spreminjajo strukturo. Pri tej tako zvani ionizaciji atomov se sprasčajo energije, ki izžarevajo v obliki svetlobnih žarkov, določenih valovnih dolžin. Ti žarki spreminjajo na določen način spektrum in nam omogočajo s tem sklepe o sestavi atomov oziroma o posebnosti izžarevajoče materije.

Stalnice in tudi naše sonce so isto tako žareča siveleča telesa in tako nam spektralna analiza daje spoznavati njih fizični ustroj. Kemična sestava stalnic je skoraj povsod ista in ustreza sestavi naše zemlje, tako, da lahko sklepamo o obstoju neke enotne prasnovi.

Sonce je izredno vroče, plinasto telo s površinsko temperaturo kakšnih 12.000 stopinj. Proti njegovemu središču narasča njegova temperatura na več milijonov stopinj.

Sončna snov je 50 do 70 krat gostejša od vode. Vzrok, da je sončna toplota bolj ali manj stalna in da se torej navzlic ogromni izgubi z izžarevanjem stalno obnavlja je po ugotovitvah moderne znanosti v tem, da

sestoji sončna greda po 30 odstotkih iz vodika. Ogromna vročina in siloviti pritisk na soncu drobita atome. Pri tem se sprasča energija, ki je milijonkrat večja nego energija pri kemičnih reakcijah.

Tako kuri sonce neprestano sebe in ni nevarnost, da bi ta velikanska peč v doglednem času ugasnila.

Svojevrstni rekordi

Pod naslovom "Ne boste verjeli" je neki Američan zbral celo vrsto neverjetnih a vendar resničnih stvari.

Tako se je najdaljši boksaški match zgodil 6. aprila 1893 med Jackom Burkeom in zamorskim boksačem Andyjem Bowenom. Ta borba je trajala 7 ur in 19 minut. Izvojevala sta 110 rund, najbolj čudno pri vsem tem pa je to, da je sodnik v 110 kolu borbo ustavil in proglasil za nedoločeno.

Druga nenavadna reč je zgodba o sedemletnem dečku, ki je umrl za starostno oslabelost. To je bil neki Charles Charlesworth, ki mu je brada zrastle že s 4 letom in ki mu je bil obraz ob smrti ves naguban. Lasje in brada so mu bili v sedme mletu smežno beli, glas se mu je tresel, hodil je kakor star mož in umrl je z vsemi znaki starostne oslabelosti.

Rekord glede bolezni si je "priboril" po vsej priliki Američan Henry Smythe, ki je do 47 let prebil že 148 velikih operacij. Na operacijski mizi je ležal več nego 200 ur. Navzlic vsemu mož še vedno živi, je dobre volje, uspešen trgovec in srečno poročen.

Ženske postajajo redkejš

Po neki statistiki iz Stockholma prebitek žensk v Evropi stalno narašča. Največji je ta prebitek danes še v bivših baltičkih državah, kjer znaša na Lotiškem 1139, na Estonskem 1130 in v Litvi 1097 žensk na 1000 moških. Posebno razmerje bo tudi v Rusiji, vendar pa se to neje številke ne dajo dobiti.

Sledijo nato Portugalska (1096), Anglija (1088), Škotska (1083), Švica (1076), Francija (1071), Poljska (1096), Češko - Moravska (1062), Italija (1061).

Med ostalimi evropskimi državami šteje stara Nemčija 1058 žensk na 1000 moških, na koncu pa sta Švedska s 1018 in Holandska s 1013 žensk na 1000 moških.

Samo v dveh evropskih deželah je manj žensk nego moških, in sicer v Bolgariji (90) in na Irskem (952). Zanimivo je, da na ostalih celinah moški večinoma prevladujejo.

Čuvajte vodovode mraza!

V dobi mraza je treba v vseh prostorih, ki jih ne uporabljamo (novih zgradbah, pralnicah, garažah, vrtnih napravah itd.) vodovode zapreti, cevi pa izprazniti. Pri tem ne pozabimo izprazniti tudi kopalne peči, druge vodne ogrevalnike, straniščne školjke in kušine naprave na vodo v praznih prostorih.

Tudi vodne napeljave ob zunanjih stenah je po uporabi, zlasti pa ponoči ustaviti in izprazniti. Vodne cevi, ki so izpostavljene nevarnosti mraza, a jih moramo uporabljati, velja primerno ogreti.

V kletnih prostorih je naprave dobro zavarovati, cevi in števec zaviti, kletna okna in vrata urediti ter zapreti.

Če se pri ustanovitvi vodovodov in izpraznitvi izkaže, da pipe ne zapirajo dobro, tedaj moramo takoj poskrbeti za izmenjavo. Če vdira mraz v kletne in druge prostore, kjer so nameščeni števeci ter razdelilci, tedaj moramo poskrbeti za ogrevanje teh prostorov, da števeci, glavne pipe in dovodne cevi ne zamrznejo in se pokvarijo. Samo ob sebi je umevno, da moramo vse proste cevi, kolikor je le mogoče, zagrniti in oviti s cunjami, s slamo in podobnim.

Manchester, srce Srednje Anglije

Manchester, glavno mesto grofije Lancashire, velja za središče svetovne trgovine z bombažem. Leži kakšnih 300 km severnozhodno od Londona in šteje preko 800 tisoč prebivalcev, če ne štejemo goste naseljenosti sosednih krajev, kakor Altringham, Macclesfield, Stockport, Oldham in drugih, med katerimi ima n. pr. Oldham sam več nego 150.000 prebivalcev. Vse industrijsko ozemlje, ki mu je Manchester središče, ima najmanj 2 milijona prebivalcev.

V Manchesteru je sedež najstarejših evropskih predilnic in tkalnic, od tu se je ves svet mnogo desetletij oskrboval z bombažnimi izdelki. Če je pozneje vsa ta industrija zašla v težko krizo, je iskati vzroke pač v tem, da so tudi ostale evropske dežele polagoma razvile svojo bombažno industrijo in da so angleški tekstilni industriji sami v drugem desetletju tega stoletja osnovali v Indiji močnejše tvornice, ki na podlagi cenejših delovnih moči lahko uspešno tekmujejo z manchestersko tekstilno industrijo.

Ni manj važna nego tekstilna pa je tudi manchestrska železnica in strojna industrija, ki izdeluje n. pr. avtomatske strožnice in druge precizne stroje, ki imajo veliko vlogo za izdelovanje orožja, granat, bomb in drugih takšnih stvari. Med temi tovarnami je znana zlasti tvrdka Whitworth and Co. Zelo pomembna je nadalje manchestrska industrija kavčuka, kateri pripadeta n. pr. svetovno znana tovarna Dunlop Tyre Co. Firestone Rubber Co. in druge.

Omeniti bi bilo končno še celo vrsto kemičnih tovarn, ki delajo danes seveda isto tako za oboroževanje.

Leta 1894 so dogradili 60 km dolgi Manchesterški prekop, po katerem priplovejo parniki, ki lahko do osrčja Manchesterja, in sicer tudi parniki, ki segajo do 8 m globoko v vodo. Ti parniki dovažajo brazilsko gumo od Amazonke do manchesterskih tovarn, z njimi pa odhajajo izgovljeni avtomobilski obroci.

Ze pred šestimi leti je znašala teža z ladjami uvoženega blaga 3 in pol milijona ton, teža na isti način izvoženega blaga pa 2 in tri četrtine milijona ton. Skupna vrednost tega blagovnega prometa je znašala 50 milijonov funtov šterlingov. K temu pa je bilo prišteti še poldrug milijona ton blagovnega prometa z manjšimi ladjami preko drugih prekopov.

Zakrajsek Funeral Home, Inc.,
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 3113

ŠKRAT

Zane iz Ljubljane

"Kakor ti je znano, Celjani majo na očetih povšter tvoj ker bo pa pa naša bolj sorte, si bo publika kupila celjatek za 35c pa bo lahko celo afero; za godee bodo Malovašičevi fantje, kdor bo tel samo plesat, bo primarno en kvoder.

Še eno vprašanje: Melhar bodo špilali za očet samotvoji hčerki in trije ženi, več, po navadi je več ljudi taki reči?"

"Saj bo polna kvota spodob, kakor že gori omenjeno bodo zraven še Melhara, žena, Neža, ki suhe hrustke daja in novice razbomba, narjerv hlapce, ki žakje prenasa, še en hlapec, ki priganja in tudi neki stric, ki živina podre in na nalomi reber. Trije ženi bodo pa cek, Mihec in Napaljonček, moje hčerke, Ljivico in pa itak več."

"Dobra tovarišija bo in vem, da bo imenitna, ki jo nikakor ne zaupam centov in tudi vem, da bo polno halo ljudi samo to ki, katara dva ženina se prikovala".

"Tudi mene skrbi Cenkomaj čakani 16. marca dne".

(Dalje sledi)

Ko je Grant postal ameriški državni predsednik, je mokega večera v hiši nekakega diplomata poslušati glasbo. Diplomatovala žena je dobro zaigrala Chopina in veda želela, da bi ji predelal kaj prijetnega.

"Mene ne smete vprašati dejal Grant. "Poznam splemo dve melodiji, prva je kee Doodle," druga pa ni.

Pred tri sto leti igrali so bili ljudje s čistimi ovirami in lepimi manirami. Zato no, da ženskam nastopanje odru niso dovoljevali, vloge so igrali moški.

Ko je moral pruski knez George Wilhelm v berlinskem gledališču ne dolgo čakati, da bi se predstavila Shakespearovega karda III. in je na zadnji bil potrpljenje, je stopil liški ravnatelj pred njim prosil odpustanja, češ da se ljiica Elizabeta še ni — ob.

ZAKAJ JE ŽOLC ZELEN

Če vzamemo zeleno šipo držimo proti luči, vidimo njo. Prav tako prozorna je ča šipa. Če pa jo položimo go na drugo, ne vidimo več, samo črno. To se je je substraktivno mešanje.

Poskusi so pokazali, da rajo sončni žarki skozi sicer pred vsem rdeči žar, sicer jih infiltrira pri kakor barvni filter. V človeški nješti vlada torej temno somrak.

So pa organi, ki morajo v popolni temi, n. pr. Znanost meni, da ima zelenega filtra. Rdečo leno dajeta proti svetlobi skega preprečanja branila. Narava je neki zahtevala na presenetljivo prepro-

Mesto jekla in plavžev

Nemška letala so v zadnjih dneh ponovno obiskala Sheffield. To središče angleške jeklarne industrije in proizvodnje nožev spada med velenesta grofije Yorkshire. Leži kakšnih 250 km severno od Londona in je šlo 1936 nad 520.000 prebivalcev na površini 158 štirjaki kilometrov. Mesto leži ob izviru rek Sheaf, Porter, Rivelin in Loxley v večji reko Don.

Sheffield je peto največje angleško mesto in največje v Yorkshireu. V skladu s svojim imenom jeklarskega in železnega mesta razpolaga z obilno in velevažno oboroževalno industrijo. Sheffield je znan kot kraj, kjer se izdeluje težnja in najtežji topovi.

Tudi najtežje granate se proizvajajo v Sheffieldu. Ima pa tudi delavnice za izdelavo malih topov, ročnega strelnega orožja in municije malega kalibra. Iz Sheffielda dobivajo angleške vojske svoje velikanske tove in oklepe. Samo ob sebi je znano, da je večina sheffieldskih jeklarov pod neposrednim nadzorstvom.

Tukaj je tudi pravo središče izdelave železnih tračnic, koles, jeklenih osi, strojnih orodij in lokomotiv. Jeklarna se nahaja v ozki dolini ob jeklarni dohodnega mesta Rotherhama. Prej imenovana družba, ki ima 8.000 delavcev, spada med največje plavžarske podjetja na svetu. Kakor Coventry je tudi Sheffield golo tovarniško mesto, razen stare cerkve, mestne hiše, tržnega poslopja, muzeja in vseh ostalih sploh nima drugih podobnih znamenitosti. Vsak od 8.000 delavcev je zaposlen v težki industriji. Poleg te obstoje še dve tovarne za nože in škarije. Izdelujejo znano sheffieldsko jeklo, dalje tovarne za dvo- in trikotne čopiče, usnjene strojarne ter manjše livarne.

Sina so položili k očetu

Kakor smo te dni poročali, so v Parizu prepeljali zemeljske ostanke vojvode Reichstadtskega, prej 15. decembra 1840, so prepeljali s Svete Helene v francosko prestolnico truplo njegovega očeta. Kakor tedaj, se je vojvoda s svetčanost izvršila v Doornbergu. Pred domom je bil oddelek francoskih orožnikov v paradni uniformi in s plaščem v rokah. Sarkofag z ostanki ostanki je pripeljal na postajo do Doma invalidov. Vojvoda je bil izročil nemškemu veleposlaniku Abetzu, ki je bil s drugimi predstavniki, predvsem vojaškim

poveljnikom Pariza generalom Schaumburgom, poslanikom von Doernbergom in generalnim konzulom Schleierpjem.

Veleposlanik Abetz je v predvorju Doma invalidov na svečan način izročil sarkofag zastopnikom francoske vlade, admiralu Darlanu, generaloma De la Laurecinu in Lauru ter več visokim francoskim uradnikom.

Veleposlanik Abetz je ob tej priliki nagovoril admiralu Darlana z besedami:

"Gospod admiral Vodka je odločil, naj se ob stoletnici Napoleona prevoza v Pariz prepele njegov sin, vojvoda Reichstadtski iz njegovega dosežanja počivališča na Dunaju v Francijo, da se pokopje ob strani svojega očeta. Čast mi je, gospod admiral, izročiti vam v vodjem imenu in po njegovem naročilu krsto vojvode Reichstadtskega."

Ob zamolkem ropotanju bobnov so nato francoski orožniki prenesli krsto v dom, kjer so bili pred glavnim oltarjem pripravili oder, okrašen s francoskimi barvami. Zabučale so orgle in ob spremstvu nosilcev plamenic so prenesli krsto mimo Napoleonovega groba pred glavni oltar, kjer so jo položili na oder. Po kratkih molitvah, ki so jih opravili duhovniki, je oddelek francoskih orožnikov prevzel mrtvaško stražo.

Zelenjava namesto cvetlic

Za angleške ženske je velik poklon, da ima oddelek za živila v ministrstvu, ki se bavi z odmerjenjem živil, najmanjše število sodelavcev. To sodelovanje se omejuje na strokovnjakinjo za dietna vprašanja, ki deluje kot znanstvena svetovalka v ministrstvu v vseh gospodinskih vprašanjih in njeno pomočnico. Nešteti ženski zavodi, šole in trgovski obrati so z dolgim pripravljanim delom omogočili ta položaj.

Angleško žensstvo, tudi tisto, ki je bilo razvajeno, se je s samo ob sebi umevnim mirom, brez mrmranja vdalo v spremembo, ki ga je zahteval čas. Odredbe, ki omejujejo porabo živil, ne spadajo med stvari, o katerih bi mnogo govorili. Pred nobeno trgovino ni videti čakajočih vrst, nikjer ni gneče, pred vsem pa nihče ne poskuša z nepoštenimi manipulacijami, ki bi škodovala koristim dežele. Tako je mogoča redna izvedba vseh odredb, ki se tičejo gospodarstva z živil. Po zaslugi žensk in gospodinskih šol nima ministrstvo nobenega odvisnega dela. Šest tisoč ženskih zavodov vzdržuje po vsej deželi brezplačne tečaje, v katerih se lahko vsakdo nauči, kako je mogoče tudi s skromnimi pripomočki napraviti kaj dobrega. Te tečaje vodi približno sedem tisoč moških v kuhinji in urejeni so za razne starostne dobe. Samo

v Londonu imajo štirideset gospodinskih šol za deklice od 11. do 15. leta. V vsakem razredu posluša predavanja in se udeležuje praktičnih vaj po dvanajst ur.

Geslo tečaja je: "Ne razsipaj vaj!" Pojavile so se kuharske knjige z izvrstnimi in zelo različnimi recepti za vojno dobo, ki kažejo popolnoma nova pota. Te knjige razdeljujejo zastoj. V njih so recepti za mnoge neznahe jedi, ki spodbujajo k pospešanju. Angleška gospodinja, ki se počasi približuje vegetarijanskemu načinu življenja, ima priliko, da zve o mnogih stvareh, ki jih lahko goji v svojem vrtu. Namesto samih cvetlic kakor doslej prideluje po učnih knjigah zelenjavo in tu ji dajejo vzgled tudi v kraljevih parkih. Del teh znamenitih parkov, kakor Bushy Park, Greenwich Park in Primrose Hill, so spremenili v koristne vrtove.

ESKIMI SO ZELO ZDRAV NAROD

Znano je, da se hranijo Eskimi izključno z mesom, pa vendar niso skoro nikoli bolni. Če ima Eskimo dovolj mesa, pa naj bo meso severnega jelena, tjulna, mroža ali kita, ga poje na dan okrog štiri kilograme. Najpriljubljenejša slaščica Eskimov je drobovje, praženo na tjulnovi masti. Zelo radi jedo Eskimi tudi tjunova jetra. Je-

tra belih medvedov jedo Eskimi samo v sili, kitovo mast pa smatrajo za neužitno. Sočivja jedo Eskimi zelo malo, in še to samo poleti. Poletje pa traja v severnih krajih komaj dva meseca. V tem času jedo drobne čebulice, sirove ali pa primešane jedi. — Slaščica jim je tudi vsebina želodca severnega jelena, v katerem je na pol prebavljen mah. Naš kruh jim ne diši, in če ga kdaj dže od evropskih lovcev, si pokvarijo z njim želodec. Bolezni, kakor so sladkorna, rak ali poapnjenje žil Eskimi sploh ne poznajo. Druge bolezni pa dobe le, če pridejo v stik z belokožci.

Letalski desant na vodi

Danes, ko je v ospredju splošne pozornosti možnost nemškega letalskega desanta v Angliji, je vsekakor zanimivo dejstvo, da je sovjetska vojska prva pomislila na izkrcanje napadalnih čet z letali na vodi in je take poskuse tudi z uspehom izvršila.

V primeru desanta na vodi gre za popolnoma nov način letalskih akcij proti pomorskim lukam in oporiščem, ki so zaradi mingskih polj ali pa zaradi utrjene obale sicer nepristopna. Kakor so že poskušali v sedanji vojni pripeljati z letali vojake

nad sovražnikovo zaledje ter jih tam spustiti na tla s padali, tako je na dlani misel, da se kaj takega lahko izvrši tudi na vodi. Pristanek izvrše prevozniki hidroplani. Najprej seskočijo iz letal s padali posebno za take akcije izvežbane čete, ki so opremljene enako kakor kopni padalci, le da ima vsak vojak še poseben gumijast čoln, ki ga po padcu na vodno gladino ponese v bližino obalnih utrd. Padalci se približajo obali neopazno, ker se taki poskusi vršijo navadno ponoči ali pa v gosti megli podnevi. Padalci napadejo utrde in jih zavzamejo; nakar prilete prevozniki hidroplani ter izkrcajo takisto na vodi, nove čete, ki zasedejo osvojene točke in nato prodirajo dalje v notranjost.

Kakor rečeno, so se slični poskusi v sovjetski vojski čisto vadili in so se večinoma odlično obnesli. Ta uspeh je zbudil veliko zanimanje vojaških strokovnjakov, ki proučujejo nadaljnje

možnosti uresničenja teh načrtov v večjem obsegu. S tem se bosta važnost padalcev in pomen letalskih desantov še bolj poudarila.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

IMPORTANT!

medical tests reveal how thousands of WOMEN

HAVE BEEN GET NEW ENERGY

If you feel tired out, limp, listless, moody, depressed—if your nerves are constantly on edge and you're losing your boy friends to more attractive, peppy women—SNAP OUT OF IT! No man likes a dull, tired, cross woman. All you may need is a good reliable tonic. If so, just try famous Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound. Results made especially for women. Let it stimulate gastric juices to help digest and assimilate more wholesome food

which your body uses directly for energy to help build up more physical resistance and thus help calm jittery nerves, lessen female functional distress and give you joyful bubbling energy that is reflected through your whole being. Over 1,000,000 women have reported marvelous benefits from Pinkham's Compound. Results should delight you! Telephone your druggist right now for a bottle. WELL WORTH TRYING.

V vsaki slovenski hiši s tukaj rojeno odraslo mladino bi morala biti knjiga

"From Many Lands"

Spisal LOUIS ADAMIČ

Ta najnovejša knjiga našega slavnega rojaka je zbudila občo pozornost in odlično priznanje v ameriški javnosti.

"The New York Times" piše: "S to knjigo se je Louis Adamič lotil največjega problema, pred katerim stoji Amerika... Problem, katerega je načel, je tisočkrat težji kot gradnja Boulder ali Grand Coulee jez, in v svojih končnih zapletljajih je celo težji kot so dnevni problemi, katere rešuje predsednik Roosevelt ter oni, o katerih pravi Wendell Willkie, da se jih je voljan lotiti..."

"The Philadelphia Inquirer" piše: "Redkokdaj je še Amerika čula tako prepričevalen argument za ideal edinstva — apel, ki bi zvenel tako čisto in resnično, kot nam ga nudi Louis Adamič v tej svoji najnovejši knjigi."

"The Cleveland Press" pravi: "Louis Adamič, avtor del kot 'The Native's Return' in 'My America,' je napisal važno in misel izzivajočo knjigo pod imenom 'From Many Lands.'"

Naročila za knjigo "From Many Lands" sprejema uprava "Enakopravnosti," 6231 St. Clair Ave. Vse knjige, ki jih naročite pri nas, so lastnoročno podpisane od pisatelja L. Adamiča. Cena \$3.50; po pošti 10c več.

"Vsi moji računi so plačani" "Za kar se imam zahvaliti Morris Plan Loan"

Ali veste, da ima Morris Plan Banka posebne kooperativne dogovore s trgovinami v mestu (kakor tudi z nekaterimi trgovinami v bližnjih krajih), da vam omogoči zelo udoben način, da plačate svoje stare in nove račune. Nobeni drugi podpis niso potrebni. Pridite — prinesite vaše račune. Plačajte jih takoj. Boste bolj zadovoljni z našim posebnim posojilom za ta namen. Mi vam tudi nudimo enako ugodne načrte za plačilo zdravnik, zobozdravnika in za bolniške račune.

Morris Plan Bank

921 Huron Rd. Lee Road at Meadowbrook
Detroit at West 117th
St. Clair at East 147th 14006 Kinsman Road
"Clan Federal Deposit Insurance Corporation"

NOVICA...

ki jo izveste bo gotovo zanimala tudi druge. Sporočite jo nam pismeno ali pa pokličite Henderson 5311 — Henderson 5312.

Lahko jo sporočite našim zastopnikom - - -

JOHN RENKO
955 East 76th Street

JOHN STEBLAJ
1145 East 169 Street KENmore 4680W

JOHN PETERKA
1121 East 68 Street ENdicott 0653

HAIR-BREADTH HARRY

KOLIKO STORITE ZA CANKARJEV GLASNIK?

Če ste res napredni, pokažite to tudi z dejanjem. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite svojem prijatelju ali znanecu, da si jo naroči. Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek! Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov, posebno še izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite upravnistvu, ki bo rade volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naročilna nakaznica na Cankarjev Glasnik

IME: _____
NASLOV: _____
Zastopnik: _____
Plačal \$ _____ Dne _____ 19 _____

V. J. KRIZANOVSKA

55

MOČ PRETEKLOSTI

Roman v treh delih

IVAN VOUK

— Sita sem že njegovega okultizma! Jaz mu ne branim, da se zanj zanima, toda on ne more zahtevati od mene, da bi se zaprla kakor v samostanu! Gospod Žerald je rekel, da naju je popolnoma osvobodil od vezi prošlosti; torej ne razumem, zakaj bi midva, ki sva mlada, zdrava in bogata, živela po meniško in ves čas žrtvovala učnjo teh dolgočasnih in nerazumljivih stvari!

Valerija se je razvnela, a Bakulinka jo je gledala s skrbjo in žalostjo.

— Valja, Valja, ni dobro, da tako govoriš in delaš. Ali se ne bojiš postaviti med se in moža nesoglasje in razpor, ki utegne privedi do resnih neprijetnosti? In potem, čemu praviš, da so ta zanimiva vprašanja dolgočasna? Njih, proučevanje podeljuje taka spoznanja, nam odkriva tako nenavadne pojave, a oni svet hrani v sebi tako neizčrpen zaklad za nas silno zanimivih prirodnih skrivnosti, da ni govora o dolgočasnosti. Tudi ti si prej ljubila te stvari in si se z vnezo z njimi pečala.

— Tudi sedaj me zanimajo in rada preberem lepo knjigo o tem predmetu ali prisostvujem seji; toda da bi se jim popolnoma predala, ne morem, posebno zdaj ne. Zato me jezi Pavlikova trdovratnost, s katero se zapira v sobo s svojimi knjigami in ko teško prikriva svojo nevoljo, če mora kam iti. Zlasti zadnje tri tedne ga prav res ne razumem. Videl je v skrbih, razdražen, skratka, ne razumem ga. Končno se me polasča misel, da mu je žal, ker se je oženil z menoj, — je zaključila z razgorelim obličjem in s solzami v očeh, skoraj jokaje.

Nekega jutra se je nenadoma pojavil namesto pisma Diomida Petroviča. Stari samec je nameraval več časa živeti v Indiji, zato je moral urediti nekatere nujne zadeve in oddati stanovanje. S tem namenom se je nastanil pri Roteršildu. Njemu je hotel dati v shrambo pohištvo, dragocenosti in svoje zbirke. Imela sta samo teden časa do odhoda v London, kjer ju je čakal gospod Žerald, in ni bilo mogoče dalje molčati; treba se je bilo odločiti.

Vedno bolj zamišljen, trpeč in nemiren, istočasno pa neomajan v svojem sklepu je Pavel Borisovič sklenil, da odkrije svoj načrt najprej Larisi Arkadjevni, ki je bila razsodna in prosvetljena ženska; ona bi utegnila ublažiti teške prizore, ki ga neizbežno čakajo.

Nekega jutra, ko je Valerija šla na neko razstavo s svojo znanko, se je baron odpeljal z avtomobilom v Pavlovsk. Bakulinka je bil v službi, a Larisa Arkadjevna je sedela sama doma in se je zela začudila Roteršildovemu obisku.

— Sami ste prišli? Kaj je Valja bolna? — je nemirno vprašala.

— Valja je šla na razstavo psov, papig in drugih takih živali, — je odgovoril baron posmehljivo. — Sicer pa se dobro počuti, dasiravno bi hotel govoriti z vami zaradi nje in vas nekaj prositi: bodite ji v podporo pri preizkušnji, kateri jo moram podvreči, in ki ji bo silno težka, kakor mislim.

— Moj Bog! Kaj pa je? Vaše besede me plašijo.

— Ah! Tudi meni je silno mučno; toda Bog mi je priča, da ne morem drugače. Vem, da me ne boste obsodili, ker razumete,

da so dogodki v Montignosu napravili iz mene drugega človeka. Jaz se moram učiti, moram doumeti zakone nevidnega sveta in nudi se mi izjemna prilika, nepričakovana možnost zadostiti svoji vedeželjnosti, ki me grize. Gospod Žerald se je udal mojim prošnjam, me sprejel za svojega učenca in mi obljubil delno posvečenje. Kako naj se odrečem taki sreči? Nimam moči za to. In tako odhajam za dobro petih let. Prosim vas, da dopoveste Valeriji, da je ne zapuščam morda zato, ker je ne ljubim, ampak nujna potreba znati se v mešanici dogodkov, katerih junak in žrtev sem bil.

— Vi nameravate odpotovati za pet let in to šele pol leta po poroki? — To je skoraj isto kakor ločitev zakona in bo strašen udarec za Valerijo.

Pavel Borisovič je zardel in bridek nasmeh se je pojavil na njenih ustnih.

— Ločitev je težka, to je res, toda je neizbežna. Če me Valerija ne ljubi zgolj s čutno ljubeznijo, ampak z dušo, tedaj me bo razumela in bo potrpežljivo čakala mojega povratka. Seveda, če bi bila oba prosta, bi bilo bolje; no, ... usodne okoliščine so naju zvezale in morava nositi posledice.

— To je res, no Valerija ni sama kriva teh okoliščin, ki so se izkazale za veliko pogubnejše, kakor sem mislila, — je o tožno rekla Larisa Arkadjevna.

Vem in priznavam, da sem izmed obeh jaz bolj kriv. Napravil sem, kar je bilo v moji moči, da sem popravil svojo krivdo. Toda kaj naj napravim? Zadostitev strasti mi ne zadostuje, zato sem iskal duševnih vezi.

Gotovo, če Valerija ljubi v meni samo moža, človeka, od katerega ima čutne naslade, tedaj je umevno, da ne bi zmogla petletnega vdovstva; no za ta slučaj sem vedno pripravljen na ločitev zakona. Ona ima dovolj oboževalcev in ne bo ji težko si izbrati drugega. V Petrogradu je veliko lepih dečkov, ki odgovarjajo zahtevam mlade, lepe in žive ženske.

Nekaj zlobna je zvenelo v njegovem glasu in se zablistalo v črnih očeh.

— Kar ste sedaj rekli, ni velikodušno, še manj pa pravično,

Odda se

V najem se odda čedna soba poštenemu fantu. Oglasi naj se na 1049 East 71st St. suite No. 1.

Išče se

dekletu za delati v gostilni — (waitress). Oglasi naj se v Bridge Tavern, 694 East 152nd St.

Special for Thursday and Friday

Pillsbury Flour,	
24 1/2 # bag	89c
Salt, 2 boxes	17c
Beverages, 3 qt. bottles	25c
(bottle deposit extra)	
Crisco, 3 # can	45c
Fresh eggs, doz.	20c
Sugar, 25 # paper bag	1.25
Kirkman's Chipso,	
2 lg. pkgs.	33c
Hamburger	19c lb.
Pure lard	2 # 21c

B. Godec

16903 Grovewood Ave.

— je suho odgovorila Bakulinka.

— Glede vaše prošnje, se razume, da bom bodrila Valerijo in napravim, kar je v moji moči, da jo potolažim, revico zapuščenosti ...

Po precej hladnem slovesu je Pavel Borisovič odšel. Jeza, nevolja in kljubovalnost so razsajale v njegovi notranjosti. Če je že Larisa Arkadjevna tako kislo sprejela vest o njegovem odhodu, kaj bo z ostalimi?

Kakšni prizori pa ga čakajo z Valerijo in taščo? Pa naj! V tem trenutku, ko je avtomobil drčal proti domu, je baron postal vnovič Paolo Montignoso — kruti, nagli, samosilni fevdalni signor, ki ni dopuščal ugovarjanja ...

Doma je dobil Diomida Petroviča, ki mu je izročil pismo gospoda Žerala. Čarodej mu je pisal, da če si je premislil, naj mu takoj brzojavi, ker je treba najeti kajuto na parniku, ki odhaja v Indijo.

— Kaj še! Kaj si misli o meni gospod Žerald! Da bi se premislil? Za nič na svetu! Več kakor kdaj poprej hrepenim po njegovi družbi in po delu pod njegovim vodstvom — je vzkliznil baron.

— No, kaj poreče vaša žena? To bo stokanja in jokanja. Skandal nastane.

— Mora se udati! Če pa me neče čakati, naj se loči od mene in se poroči z drugim. Dam ji sredstva, da bo mogla izbirati po svojem okusu; dobro razumem, da tako dolgotrajna zvestoba ne more biti obvezna in da je živ potepuh boljši od mrtvega cesarja, kakor pravi francoski pregovor, — je odgovoril baron z lokavim nasmehom in izpod črnih brkov so se mu zarezali bleščeči zobje s tistim nasmehom, ki mu je podvrgovalo ženska srca.

Valerija ni ničesar sumila. — Mož je hodil ven z njo pogostejše kakor navadno, poklanjal ji prelepe darove, med drugim ji je daroval svoj portret z oljnati barvami. Pavel Borisovič je imel še eno zaupnico. To je bila Lolo, ki je že prej slutila; ni se začudila baronovim besedam in gledala je na stvar manj tragično.

— Seveda, pet let je dolga doba in ločiti se za tako dolgo časa je težko. No, življenje je dolgo in vi boste imeli še časa biti srečni.

— Ah, ti si moj angel, Lološa. Potolaži Valjo in pregovori jo, naj živi bolj mirno. Ustanoviti hočem strotnišnico, tebi dam potrebna sredstva, katera izročijo njej, če se hoče zaposliti z ustanovitvijo zavoda in njegovim

nadzorovanjem.

Pet dni pred odhodom, po povratku iz gledališča, je baron sklenil, da odkrije ženi svoj sklep, da si mu je bilo težko. Pozabil se je preobleči, vrgel se je v naslanjač in se zamislil. Bil je tako zatopljen v svoje težke misli, da ni zapazil Valerijinega prihoda, ko ga je prišla klicati k večerji. Preoblekla se je in naredila višnjevo, svilen s čipkami okrašeno belo haljo in razpustila svoje čudovite lase. Zapazila je, da je mož rad videl na njej ta zlati kras, ki ji je segal do pod kolen, in ko sta bila sama, si je rada privoščila to nedolžno koketstvo.

Ko je videla možovo potrtost in zapazila njegovo nagubano čelo, se je za hip nemirno in neodločno ustavila, potem pa je naglo pretehtala položaj, stopila k njemu, sedla na področnik naslanjača, objela moža okoli vratu in ga poljubila.

— Paolo! — vedno ga je tako imenovala v razneženih trenutkih. — Kaj je s teboj? Ali me ne ljubiš več? Včasih si tako čuden! — in glas ji je nekoliko zadržtel.

Pavel Borisovič je vztrepetal in ko se je srečal z njenim ljubečim pogledom, je njegovo obličje izdajalo globoko, mučno vznemirjenje. Naglo je potegnil k sebi Valerijo in jo poljubil.

— Giovanna, ali me res ljubiš?

— Če te ljubim, Paolo! Več kakor svoje življenje! Zdaj, ko naju ne more nihče razdružiti, ko se moreva ljubiti brez slabe vesti, pred Bogom in pred ljudmi, te ljubim več kakor svoje življenje! — je z vnezo odgovorila Valerija in se stisnila k njemu.

— Če me tako ljubiš Giovanna, tedaj me boš razumela in mi boš oprostila žrtev, ki jo bom prosil od tebe. Bodi potrpežljiva, velikodušna in pohlevno sprejmi izkušnjo, ki ti jo pripravljam; to bo pa tudi zadnja preizkušnja najine ljubezni.

Valerija je prebledela in nemirno zaspešala:

— Kaj mi hočeš povedati? Kaj pomenijo tvoje besede?

— Takoj boš zvedela, — je odgovoril baron in ji v kratkih besedah povedal tanje svoje duše, svoje načrte o bodočnosti in svoj sklep, da pojde v Indijo z Diomidom Petrovičem, da tam

Michael Casserman

18700 Shawnee Ave.
IVanhoe 3877
PLUMBING

Electric Sewer Cleaning

DR. WILLIAM F. URANKAR

ZOBOZDRAVNIK

362 East 156th St. vogal Ridpath Ave.
IVanhoe 5311

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., Henderson 5311 - 5312

prouči tajno vedo pod vodstvom gospoda Žerala.

— Zdaj ti je osemnajst let Valerija, in ko se vrnem, jih boš imela jedva triindvajset in tedaj ti posvetim vse ostalo življenje. Za srečo nama ostane še mnogo življenja; torej bodi dolga in ne obsojaj me. Pisal ti bom in ti boš vse vedela o mojem življenju in ...

Valerija se je odmaknila, sapaj ji je zastala in skočila je na noge. S pogledom polnim jeze in obupa je gledala moža.

— Ti me hočeš zapustiti, hočeš oditi za pet let zato, da greš loviti muhe s tistim polneumnim Tomilinom in ničvrednežem Žeraldom.

Pavel Borisovič je bil v hipu pri ženi in jo prijel za roko.

— Valerija; Naj nikoli več ne čujem od tebe žaljenja Diomida Petroviča, posebno pa, da se ne dotakneš onega nenavadnega človeka, ki je pripravljen me voditi in učiti. Odpuščam ti tvoj izbruh, ker si ogorčena, in upam, da me tvoja ljubezen opravi v pokorno prenešaš najino začasno ločitev.

— Nikdar! ... Nikdar ne privolim v to, da greš za tako dolgo dobo. Jaz nečem tega in ti ni mogoče pravice, da me zapuščaš in izpostavljaš zasmehu družbe šele pol leta po poroki. Kaj sem ti napravila, da bežiš od mene in uničiš moje življenje?

— Ne bežim in se povrnem,

Listine za Income Tax

morajo biti izpolnjene do 15. marca. Vsi, ki jih izpolnijo v našem novem in modernem uradu kakor tudi tisti, ki plačajo za plin, elektriko in vodo, bodo dobili lep souvenir (darilo) pri MIHALJEVICH BROS. CO. 6424 St. Clair Ave.

Special Offer!

\$8.95 Sunbeam
IRONMASTER AND
\$4.95 RID-JID AUTOMATIC
IRONING BOARD
A \$13.90 VALUE
For Only \$9.95
AND YOUR OLD IRON

Grdina Hardware

HOUSEHOLD FURNISHINGS
6127 St. Clair Ave.
ENdicott 9559
Odpri vsak dan od 8. zjutraj do 7. zvečer — ob sredah do 12. ure

da te bom ljubil kakor prej, vse ostalo življenje ti bom izkazoval svojo hvalečnost. Kar se tiče sveta, — kaj nas briga? Ti moraš stati nad spravljalnostjo velikosvetovskih klepetulj. Upal sem, da me močno ljubiš, da boš razumela potrebe moje duše in da se razstaneva kot dobra prijateljica. In v moji odsotnosti pojdeš po isti poti kakor jaz, se boš izpopolnjevala in poplemenila svoja čustva. Tedaj naju bodo vezali enaki vzgoni duše in srca! Tvoj odpor je težek zame, toda je brezuspešen, zakaj moj sklep je neomajen.

Valerija se je zvonko nasmejala.

— Niti najmanj ne dvomim o tvoji neomajni trdosrčnosti, Paolo Montignoso. Svoji trdoglavo si doprinesel že marsikatero žrtev. Ti si bil, krvnik vsakega bitja, ki te je v svojo nesrečo ljubilo. Kaj je tebi uničiti še eno žrtev v zadostitev

Išče se

dekletu, ki je čez 21 let stara, za delati v gostilni. Vpraša naj na 7513 St. Clair Ave.

Gostilna naprodaj

Po jako nizki ceni se mora prodati gostilna v prometnem kraju. Vse moderno urejeno. Vprašajte na 1245 East 55th St.

RAZPRODAJA

7 cu. ft. Frigidaire, ves porcelanast samo \$79
Grand kuhinjska peč, prej \$99, sedaj samo \$69.

Norwood Appliance & Furniture Co.

819 East 185th St.

WHAT A DIFFERENCE
MIRACLE WHIP
MAKES IN SALADS!

...its flavor is so lively!
So zestful!

Millions prefer it!

EXTRA!

When you take Smith Brothers Cough Drops, you get Vitamin A at no extra cost. Smith Brothers—Black or Menthol—still cost only 5¢.
Smith Bros. Cough Drops are the only drops containing VITAMIN A
Vitamin A (Carotene) raises the resistance of mucous membranes of nose and throat to cold infections, when lack of resistance is due to Vitamin A deficiency.

AN URGENT MESSAGE to women who suffer FEMALE WEAKNESS

Few women today are free from some sign of functional trouble. Maybe you're nervous, YOURSELF getting restless, moody, nervous, depressed lately—your work too much for you—
Then why not take Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound to help quiet your hysterical nerves, relieve monthly pain (cramps, backache, headache) and weak dizzy fainting spells due to functional irregularities.
For over 60 years Pinkham's Compound has helped hundreds of thousands of weak run-down, nervous "ailing" women to go smiling thru "difficult days." Why not give this wonderful "woman's friend" a chance to help YOU? Try it!

SICK, NERVOUS CRANKY "EVERY" MONTH?

Then Read WHY Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound Is Real "Woman's Friend!"
Some women suffer severe monthly pain (cramps, backache, headache) due to female functional disorders while other's nerves tend to become upset and they get cross, restless and moody.
So why not take Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound made especially to help tired, run-down, nervous women to go smiling thru "difficult days." Pinkham's Compound contains no opiates or habit-forming ingredients. It is made from nature's own blessed roots and herbs—each with its special purpose to HELP WOMEN. Famous for over 60 years—Pinkham's Compound is the best known and of the most effective "woman's friend" obtainable. Try it!

svojih muh? Kaj ti je mar, bo z menoj teh pet let ločbo? Ali naj pojdem tudi jaz v hrbtnikom po svetu, dokler boš tam baval z rešitvijo naš astralnemu svetu? Da ti bo spokorno delo lažje, te bo "božanski" gospod Žerald z bajadéro kakšnega hrama, se bosta v dveh posmehov glupi ženi, ki "biča svoje in potrpežljivo pričakuje ga poglavarja?

Pri besedi "krvnik" je prebledel in se stresel; s stisnjenimi zobmi je napravil proti Valeriji.

(Dajte sledi.)

FOR SALE

Five rooms, single house, lot 40 x 144 in Euclid. Cena \$5,650.

Mihaljevich Bros.

Realty Co.

6424 St. Clair Ave.

V nedeljo 9. marca

15-LETNIO

Skupnih društev SSP v S. N. Domu

Sijajna komedija

"Zadrega nad zadrego"

Začetek ob 3:30 popoldne